

VALTIONEUVOSTON PERUS- JA IHMISOIKEUSYHTEYSHENKILÖIDEN VERKOSTO

Aika tiistai 15.11.2016 klo 13–15
Paikka työ- ja elinkeinoministeriön auditorio, Eteläesplanadi 4

Läsnä:

Nina Nordström, UM
Krista Oinonen, UM
Riitta Länsisyrjä, EOA
Minna Pulkkinen, OKV
Kristiina Kouros, Ihmisoikeuskeskus
Sirpa Rautio, Ihmisoikeuskeskus
Sonya Walkila, OM
Tiina Mantere, SM
Asta Niskanen, VM
Pentti Lähteenoja, MMM
Ilkka Ojala, PLM
Satu Heikkinen, OKM
Riitta-Maija Jouttimäki, STM
Ville Koponen, YM
Mikael Åkermarck, LVM
Johanna Suurpää, OM (pj)
Yrsa Nyman, OM (sihteeri)

Panu Artemjeff, OM
Hanna Rönty, OM
Sara Braskén, OM

1) Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.10.

2) Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3) Toimintaohjelman valmistelu

- Tekstiosuudet

- Sihteeri esitteli toimintaohjelman luonnoksen. Johdannossa on pyritty yhdenmukaisuuteen demokraatiapoliittisen toimintaohjelman johdannon kanssa. Tämänhetkinen teksti korostaa oikeusperustaisuutta, eikä teksti ole kovin poliittinen. Yleisiä poliittisia linjauksia voisi lisätä. Tekstiä pyritään vielä tiivistämään ja selkeyttämään. Taitolla on mahdollisuus tehdä ulkoasusta houkuttelevampi ja tekstistä helppolukuisempaa.
  - Suhdetta hallitusohjelmaan voisi avata enemmän. Ehdotettiin, että johdannossa voisi avata normien purkamisen mahdollisia positiivisia vaikutuksia perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen.
  - Toimintaohjelmaan tulee mahdollisesti oikeusministerin esipuhe.
  - Hankekuvaukset ovat tarkentuneet ja mukaan on otettu uusia hankkeita: 2.2.2 Perusoikeusbarometrin toteuttaminen (OM) ja 2.4.2 Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden edistäminen (OKM). Uudet hankkeet esiteltiin.
  - Luonnokseen on lisäksi lisätty sulkeisiin yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ehdotus translain uudistamisesta. Todettiin, että tämä hanke erotetaan selkeämmin muista hankkeista, koska kyse ei ole STM:n ehdotuksesta.
  - Indikaattoreita ja oikeusperustaa pitäisi vielä tarkentaa joidenkin hankkeiden osalta. Tästä voi olla yhteydessä sihteeristöön.
  - Toimintaohjelman toteutumista on tarkoitus arvioida ensi hallituskauden alussa.
- Jatkovalmistelu
    - Sihteeri lähettää verkoston jäsenille pikaisesti uuden version toimintaohjelmasta.
    - Perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmasta sekä demokraatiapoliittisesta ohjelmasta on tapaaminen oikeusministerin kanssa 16.11. Ministerin kanssa on tarkoitus keskustella, miten asiassa edetään. Tavoitteena on, että perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelma hyväksyttäisiin valtioneuvoston periaatepäätöksenä tammikuussa.
    - Seuraava PIO-verkoston kokous on 14.12. Kokouksessa keskustellaan toimintaohjelman jalkauttamisesta ja miten toimintaohjelma viedään eri verkkosivuille. Toimintaohjelman sisältöä ja taittoa voi kommentoida myös ennen kokousta.
    - Toimintaohjelman valmistuttua PIO-verkosto keskittyy muihin asioihin, kuten valtioneuvoston koordinaatiotoiminnan kehittämiseen perus- ja ihmisoikeusasioissa.
  - PIO-toimintaohjelman tai -hankkeiden valitseminen Suomi100 -hankkeiksi
    - Toimintaohjelman tarjoamisesta Suomi 100 -hankkeeksi kannatettiin.

4) Ajankohtaisia perus- ja ihmisoikeusasioita:

- Suomi oli YK:n kidutuksen vastaisen komitean kuultavana 9.–10.11. Komiteaa kiinnostivat mm. kidutusrikoksen vanheneminen, maahanmuuttokysymykset, trans- ja intersukupuoliset lapset sekä ihmisoikeuskasvatus ja -koulutus. Komitean suositukset saadaan 7.12.
- New Yorkissa on meneillään YK:n yleiskokouksen alaisen kolmannen komitean kokous. Suomi ajaa mm. seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia ja laittomiin teloituksiin liittyvää päätöslauselmaa. On huolestuttavaa, että yleiskokouksessa kyseenalaistetaan ihmisoikeusneuvostossa tehtyjä päätöksiä.
- Suomen yleismaailmallinen määräaikaistarkastelu (UPR) on YK:n ihmisoikeusneuvostossa 3.5.2017. UM järjestää kansalaisjärjestökuulemisen 13.12.

- Kansallinen EN-koordinaatiokokous tulossa, kokouksessa valmistellaan Suomen puheenjohtajuuskautta.
- ETYJ-ministerikokous Hampurissa joulukuun alussa
- Ihmisoikeuspäivän aattona 9.12. UM:n joulupuurotilaisuus, jossa Olli-Pekka Heinonen OPH:sta puhuu ihmisoikeusaiheista.
- EU:n perusoikeuskollokvio 17.–18.11. Brysselissä, aiheena tiedotusvälineiden vapaus
- Pohjoismaisen saamelais sopimuksen mahdollisesti viimeiset neuvottelut 21.–22.11. Rovaniemellä

5) Muut asiat

- Ihmisoikeuskeskus tarjoaa 9.12. eduskunnassa kansanedustajille ja virkamiehille ihmisoikeuspäivän aamukahvit ja -puurot. Samalla mainostetaan IOK:n nettisivuilla julkaistavaa videoluentosarjaa. IOK on mainostanut ihmisoikeuspäivää Opettaja-lehdessä ja osallistuu Educa-messuille ihmisoikeuskasvatusosastolla yhdessä OKM:n ja järjestöjen kanssa. Messuilla on myös aiheeseen liittyvää lavaohjelmaa.
- 29.11. UM:n, Euroopan neuvoston, Ihmisoikeuskeskuksen ja Ihmisoikeusliiton vihapuhe-seminaari
- Verkoston sihteeri esittelee perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaa ihmisoikeusvaltuuskunnan kokouksessa 12.12.
- OKM valmistelee toimintaohjelmaa koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten määrän vähentämiseksi

6) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.15.